A Bárány nyomdokain.

Ezeknek a soroknak nem az a célja, hogy szép elmélkedést vigyenek az olvasó elé, fölkeltsék érzékenységét, megkönnyeztessék vele Jézus áldozatát és szenvedéseit s hozzásanak vele nagy elhatározásokat, melyek mindig csak elhatározások fognak maradni, mint ahogy a pokolról szokás monduni, hogy utja jó szándékokkal van kikövezve; hanem gyakorlatilag akarom megtanitani Jézus követésére azokat, akik Őt valóban követni akarják s nem elégesznek meg a szép elhatározásokkal.

Ahhoz, hogy Jézus nyomdokaiba tehessük be lábunkat, az szükséges, hogy először meglássuk a nyomdokokat ebben a világban. Keressük meg azt az utat, amelyen Jézus ment keresztül ezen a világon. Évégett nem szükséges Palesztinába elmennünk, s a földrajzi utakat végig járnunk, mert ezeken az utakon farizeusok, sadduceusok, római hóditók, kalmárok és papok is jártak: a földrajzi uton régen eltörlődtek már Jézus nyomai, azokat másutt kell-keresnünk! De hol? A mindennapi életben, hol hasonló helyzetek állanak elő, amilyenekben Jézus élt és mozgott egykor. Róm. 6,5 Jézus halálának "hasonmásáról" /homoiéma/ beszél, vagyis, olyan helyzetekről, amilyenek Jézust a halál közelébe vitték, melyeken az Urnak el kellett szenvedések után véreznie s azt mondja Pál itt, hogy ha ezekkel a hasonmásokkal összenövünk, feltámadásának hasonmásával is össze fogunk nőni; ha bedolgozzuk magunkat Jézus halálába, a halál helyett feltámadást fogunk Jézus nyomdokain találni! Nem kell tehát Palesztinába utaznunk, hogy Jézus nyomait megtaláljuk; körül kell néznünk a mindennapi életben és keresnünk kell azokat az alkalmakat, melyek hasonlitanak Jézus életének különböző helyzeteihez s e helyzetekben Jézus választásával kell választanunk.

Az alábbiakban keresni fogjuk Jézusnak e világba való bekapcsolódását, hogy megtaláljuk azokat a helyzeteket, melyek Őt a halál utjára sodorták s melyek számunkra is sokszor kinálkoznak ebben a világban. Meg fogjuk vizsgálni, milyen helyet választott az Ur Magának ebben a világban; milyen viszonyban volt e világ előkelőivel; milyen cselekedetei siettették halálát; milyen volt lelkülete, mely e világ gyülöletét magára vonta.

Jézus helye a világ társadalmában.

Jézus eredete nem földi születésében keresendő; megvolt Ő már azelőtt is, az örökkévaló Atya mellett s Tőle szállott alá e földre. Mély titok, hogy Az, aki kezdettőlfogva volt, aki Isten teremtményeinek zsengéje volt, hogy válhatott öntudatlan csecsemővé. Mielőtt azonban azzá lett volna, sorsát Ő maga választotta meg. "Eljöttem az Atyától és a világba jöttem; ismét elhagyom a világot és az Atyához megyek!" -mondotta /Jn.16,28/ s ebben benne van az önkéntesség, amellyel e világi sorsát választotta. Testben élt életéről ezt mondta: "Azért szeret engem az Atya, mert lelkemet teszem le, hogy azt ujra felvegyem. Senki sem vette el tőlem, hanem magam teszem le azt magamtól el. Hatalmamban áll azt letenni s hatalmamban van felvenni!" /Jn.1o,17,18/. Ha senki sem kényszeritette Őt arra, hogy a halált válassza, mikor a földön gyönge emberként élt; senki sem kényszerithette arra sem, hogy a földre jöjjön gyönge embernek, mikor még Istennel egyenlő alakban élt /Fil.2,5 skk./ "Arra törekedjetek, magatokban, ami a Felkent Jézusban is megvolt, ki Isten alakjában lévén, nem ugy tekintette Istennel való egyenlőségét, mint rablott holmit, hanem megüresitette magát azzal, hogy szolgai alakot vett föl, emberek hasonmására kerülvén. S mikor külsőleg olyan volt, mint ember, megalázta Magát, engedelmessé válván a halálig, mégpedig a keresztfa haláláig. "Az egész szomoru s nekünk a szabadulást jelentő ut tehát kezdettől végig önkéntes volt; arról mindig leléphetett volna; állandóan szabad akaratából maradt meg rajta. Ha az egészet Ő akarta, akkor a részleteket is Ő választotta meg ugy, hogy életének minden kis részlete, minden helyzete, minden mozzanata szabad tetszéséből eredt. Előre választotta meg Magának. Amit Istennel egyenlő lévén Magára vállalt, azt emberré születésekor nem tudta már s lassan, az Atya akaratában olvasván kellett követendő utjaként felösmernie s ujra

önként választania:azért halljuk gecsemánei imádságát így hangzani föl:"
Atyám ha lehetséges,hagyjon el engem ez a pohár;mindamellett ne úgy legyen,
ahogy Én akarom,hanem ahogy Te!"Az ember-Jézus,aki sem mindenütt jelenvaló,
sem mindentudó nem volt,ujra választotta azt,amit mindentudó és mindenható
Istenként egykor magára vállalt.
Mit választott magának Isten Fia az emberi társadalomban?Melyik országot,
melyik népet,melyi társadalmi osztályt választotta? Melyik várost válasz-
totta szülő-s lakóhelyül?Milyen foglalkozást választott magának az elkés-
szület idejére? Ha azt mondjuk,az ország,a nép,a lakóhely,a szülőhely is
meg volt adva már a prófétai jövendölésekben,ezeket már nem választhatta
szabadon Isten Fia,kevésre becsüljük az isteni előrelátást és előre-gondos-
kodást.A választás az örökkévalóságban történt! Mikor Isten Ábrahámot el-
hivta Ur városából s aztán Háránból,a magzat lebegett előtte,aki Ábrahámtól
fog születni.Mikor Isten rátekintette arra a nyomorult,szenvedő népre,mely
Egyiptomban a faraónak városokat épitett keserves rabszolga munkával;amikor
nem az urat,hanem a szolgát választotta ki,Krisztus lebegett szeme előtt.
Amikor mellőzte Józsefet,a három idősebb fiut és a bünbánó Judát válasz-
totta,a bünösök Megváltójára gondolt.Amikor Efrata kicsiny városára esett
választása,az a kicsiny gyermek jutott eszébe s hogy a kicsinységet kiemel-
je,kiválasztotta a legkisebbet.Mellőzte a világ hatalmas,müvelt,tudós,mü-
vészetben kiváló népeit s választotta a megvetettet,a kevésbbé tehetségeset
az uralkodásra nem termettet.Az egész emberi történeten átvonult a kivá-
lasztó isteni akarat s minden ahhoz a gyermekhez igazodott,akinek az idők
teljességében a világmindenség s a történelem legnehezebb feladatát jelölte
ki élte hivatásául.A Fiu ott volt az Atya mellett s amikor az Atyában meg-
látta a tervet,azt mondta:vállalom!Mikor a Sinai hegyén a csipkebokrot lát-
ta,azt mondta:Ebben fogok-égni!Mikor a mellőzött Támárt,a jerikói paráznát
s a rokontól visszautasitott moábita lányt látta,ezt mondta:Ezek legyenek
ősanyáim!Látta őket születésük előtt.Mikor Dávid házasságtörő és gyilkos
lett,ujra szólott:ő legyen elődöm a trónon!Vállalta Dávid elszegényedett
utódait,a Bethlehem felé piszkosan,fáradtan vándorló anyát,az istállót,a
jászolt,első imádóiul a pásztorokat.Vállalta a menekülést,az üldöztetést,
a halálos veszélyeket.Vállalta nevelő városául az elpogányosodott északi
föld kicsiny fészkét,Názáretet s tartózkodása főhelyéül a kis halászvárost,
mely a Genezáret tó északi végén feküdt.Első társaiul vállalta a halászo-
kat,a megvetett vámszedőt,az áruló Judást.
Ezen a világon vannak alsó és felső utak,kitüntetett helyek és megvetett
helyzetek,kényelmes és gyötrelmes állapotok,napfényes magaslatok és össze-
szoritott,sötét völgyek,dicsőalmasan menetelő,ünnepelt hősök és elnyomott,
lenézett világutasok.Jézus utját az istálló jászlától az üldöztetség nehéz
utján át a Golgota keresztje felé választotta s bár erről a véres útról
akármikor letérhetett volna,azon hiven,végig megmaradt.Az alsó utat,a meg-
szorult völgyet,az elhagyatottság éjszakáját választotta. A szegény,tudat-
lan,kemény munkát végző emberek voltak társai gyermekkorától fogva.
Ha Jézus e világ utjai közül Magának az alsó és nem a felső utat válasz-
totta,akkor-amennyiben a Bárány nyomdokain akarunk haladni-bennünk sem
lehet kétely afelől,hogy melyik utat kell választanunk.Az a kérdés,hogy
kivánsz e alul maradni,vagy szivedben ott a kivánság,hogy mégis csak a
felső,a verőfényes,a kényelmes utat járd.Ha bensődben a magosabb utra vá-
gyol,Isten nem fog téged az alsó uton vezetni,hanem elejt téged és mást
keres arra,hogy elvégezze a feladatokat,melyeket csak az alsó uton lehet
megoldani.Mert az Ő szenvedéseinek még hiján van-nem Isten kiengesztelésé-
ben,hanem a bizonyságtételben! Aki tehát egyszer Krisztussal együtt akar
megkoronáztatni,annak ki kell-üritenie azt a serleget,melyet a tanitványok-
nak is ki kellett üriteniök,ha nem is abban az órában,amelyben ők azt fel-
ajánlották./Mt.2o,21.22/.Ehhez az alsó uthoz tartozik,hogy Krisztus köve-
tője ne keresse e világ kitüntetéseit,ne akarjon e világban hatalmas,elő-
kelő és gazdag lenni;hanem megelégedjék azzal,amihez Isten kérés nélkül
juttatja.Mert aki előkelő állásért,meggazdagodásért,emberi elismerésért
imádkozik,az"nem tudja,mit kér",mint ezt Jézus Zebedeus feleségének és

két fiának mondta.Aki tudja,hogy mi válik előnyére,az szerény helyet és Jézus szenvedéseinek hasonmását kéri a maga számára ebben a világban.Az nem ütközik meg azon,hogy lenézik,nem sokba veszik ezen a világon a nem fortyan fel azon,hogy nem ültetik az első helyre.Aki tudja,mi válik igazán előnyére, az megelégedik azzal a hellyel,melyet Isten juttatott neki s ha szolgaságban hivatott el,nem kéri,hogy Isten szabadítsa ki helyzetéből s emelje magasabb helyre;annak szivében nincs lázadó,keserű hangulat azok ellen,akik a világ szerint magasabb helyre kerültek.Mert az ilyen lázadó,elégedetlen hangulat útjában van Isten áldásának,mellyel meg akar bennünket áldani.A szagunkban tört hangulat is imádság és leróttja azt,amit esetleg szavakkal jobban kiszámitva kérünk Istentől.Isten nem a szavakat nézi csak,hanem azt a lelkületet is,mely a szavakat kiejti,a vágyakat,ábrándokat,sóhajokat is,melyek lelkünk igazi kivánságát jobban kifejezik,mint az ünnepélyesen előkészitett és szép prédikációk hatása alatt kivülalt vasárnapi imádságok.Mert Isten egész szivünkkel,egész lelkünkkel,minden erőnkkel és minden gondolatunkkal kell szeretnünk!A megszentelődésnek egész lényünket át kell hatnia és át kell alakitaniaAki a mennyegzői házba e világi ruhájában megy be,azt onnan kivetik majd.-

Milyen viszonyban volt Jézus e világ előkelőivel?

E világ elpkelői alatt igen siklamlós és bizonytalan a talaj s gyakran vannak földrengések,melyek a korábbi előkelőket alásöpörik s azokat,akik alattuk voltak,felemelik.Ezek a földrengések nem Isten tudta és akarata nélkül jönnek hanem az alábukás oka rendszerint az,hogy Isten megelégelte a régi urak garázdálkodását;a felemelés oka azonban nem mindig az,hogy az ujaktól Isten jobb viselkedést vár.A történelem nagy szérüskert,melyen Isten szórólapátja működik.Jézus jól tudta,mily ingatag a földi uraság és nem érezte nagy kitüntetésnek,ha egy Heródes Őt látni akarta s nem érezte nagy vesztességnek,ha egy Pilátus Őt elitélte.Heródes kivánosi kérdéseire nem felelt,Pilátusnak megmondotta,hogy nem volna hatalma,ha az felülről nem adatott volna neki. Mikor egészen e világ hatalmasainak kezében volt,nem igyekezett őket kegyelemre hangolni maga iránt,hanem tartózkodás nélkül megmondta nekik az igazságot.A főpap szolgája,bár igazságtalanul,arcul ütötte Őt ezért.Jézus nem volt sem tiszteletlen,sem lekicsinyló ezekkel a földi urakkal szemben,de modorában vol valami keveréke a szerénységnek és a királyi méltóság tudatának Jézus mindig megmaradt eviégái alacsonyságában,vagyis támadó s foglaló hadjáratra nem szervezte meg hivéit;mikor királlyá akarta tenni a tömeg,kitért előle.Ellenben álland-an hangoztatta isteni küldetését.Pétert megkérdezte,hogy a királyfiak tartoznak e adót fizetni;Pilátusnak megvallotta,hogy Ő az igazság királya,a főpapnak,hogy királyként fog eljönni az ég felhőivel s királyi hatalmát számtalan csodával be is bizonyitotta.Am hozzátette,hogy királysága nem ebből a világból való.A népet sohasem lázitotta még csak tanitói ellen sem;az adópénz alapján kmondta,hogy a császárnak meg kell fizetni,ami neki jár;utasitotta tanitványait,hogy amit a farizeus irástudók Mózes székéből szólnak,azt megőrizzék;de azt is megjegyezte,hogy tetteik szerint ne cselekedjenek.Hagyaszkodott tehát a teljes igazságossághoz s nem engedte, hogy attól akár jobbra,akár balra letérjenek.A feltétlen tekintélyü biró székéről itélkezett s ezzel királyi tisztét gyakorolta.Ez a királyi méltóság szól Jeruzsálemhez,a főpapokhoz,amikor szamár hátán,övéinek üdvrivalgása között vonul be a templomba s a templom udvarát megtisztitja a kufároktól s egyéb szentségtörőktől.De egész élete a templom megtisztitásával telt el, mióta tanitói-pályájára lépett,de a szellemi templom megtisztitásával.Az ostorfonó Jézust látjuk magunk előtt,mikor a farizeusok és irástudók kovászától intette tanitványait;mikor kigyóknak,vipera-fajzatnak nevezte a hamis tanitókat;mikor a templomban,vagy a zsinagógában szemük láttára törte meg az álszombatot.Simon főfarizeus hivását,hogy nála ebédeljen,éppugy elfogadja, mint Mátéének,a vámszedőnek a meghivását és a két házigazda között legfeljebb annyi különbséget tesz,hogy utóbbinak házában fesztelenebbül érzi magát,mert az a társaság több szeretettel fogadta.Előitélettel nem volt tehát a vagyo-

hosok és elökelök iránt.De leereszkedésünknek nem örült.Sőt kereken megmondta épen Simonnak,hogy a megvetett parázna asszony több szeretetet tanusitott iránta.Ezzel a panasszal azt is kifejezte,hogy neki jár a szeretet,a hódolat s ezt a vámszedők és a paráznák jobban felfogták,mint az irástudók,a farizeusok és a sadduceus papok.Jézus tehát a világ elökelöivel ugy beszélt,mint biró,király,tanitó;de ügy is mint áldozat és önkéntes szolga.
Természetes,hogy mi nem beszélhetünk igy,mert mi sem biró,sem király nem vagyunk,még csak tanitó sem abban az értelemben,mintha mi a tanitás forrása és próbakövei volnánk;de beszélhetünk ugy,mint áldozat s mint önkéntes szolgái minden embernek s ha birák,királyok,tanitás próbakövei nem is lehetünk;de vagyunk a nagy Király követei,kik egykor a világ s angyalok fölött fogunk itéletet mondani.Mivel ily feladat vár ránk,természetes,hogy biránkká nem tehetünk hitetleneket,akiknek lelkiismerete nem az Isten közösségében élesedik./1.Ko.6,1 skk./Jézus viselkedése mégis példamutató számunkra,mert megtanit arra,hogy alázatosság/szolgálatra kézség és áldozatra szántság/mellett mégis a legnagyobb király követei vagyunk a földön,Annak méltóságával járunk tehát s Isten ügyét a földi királyok ügyének alá nem rendeljük.Szolgai hódolatra Krisztus követői részéről nem számithatnak e világ nagyjai;de ami a császárnak jár,azt mi is megfogjuk adni;a hal szájától elökerülő státer példájára pedig a papoknak járó adót is megfizetjük,amennyiben e papok Isten szolgálatát igyekeznek végezni.Szolgák vagyunk tehát anélkül,hogy szolgaiak volnánk;áldozatok anélkül,hogy eladnók magunkat;a világ leendő birái és királyai anélkül,hogy elmulasztánók magunkat mindenkinek alája vetni s mindenkinek mindenné lenni,hogy ha lehet,a Krisztusnak mindenkit megnyerjünk.Az alázatosságnak és mennyei méltóságnak sajátságos keveréke a keresztyén élet s azt ebben az egybehangzó ellentétben senki sem tudja kimüvelni bennünk,csak Isten Szent Szelleme.A világ gyülöli bennünk a mennyei Istentől való függést s meg akar vásárolni magának bennünket.

Jézusnak mely tettei siettették halálát?

Az Isten ellen elkövetett bünök összességét ez a szó foglalja össze:igazságtalanság/adikia/.Azért jelöli e szó az összes vétkeket,mert minden vétek az isteni rendnek áthágása;az isteni rend görögül:diké;annak áthágása:adikia.
Ezzel az isteni renddel Sátán és hivei egy másik rendet állitanak szembe s aki ezt a rendet általhágja,tudatosan és állandóan,szerintök megérdemli a halált.Jézus az isteni rendnek bajnoka volt s a sátáni rendnek szétrombolója azért meg kellett halnia.Meg kellett halnia abban a világban,melynek fejedelme Sátán.Jézusnak ama tettei idézték fel és siettették halálát,amelyek a sátáni világrendbe ütköztek.Az emberi vaksághoz tartozik,hogy a Sátántól megállapitott renddel magát eggyé tette s annak fenntartása mellett életét lekötötte.Jézus idejében egyetlen ember akarta a világot kormányzó Isten szerepét betölteni,a római császár s annak parancsára az emberek elhagyták otthonukat,hogy a népszámláláson beirathassák magukat:száz ezrek engedelmeskedtek egyetlen ember szeszélyének.Jézus idejében Palestinán egy sokszoros gyilkos uralkodott,ki hogy uralmát biztositsa,ártatlan gyermekek tömegét ölette le.
A nép vallásos vezetése kéjvágyó és a kijelentést megtagadó emberek kezén volt,kik saját kényelmüknek az ártatlan életét is készek voltak feláldozni.
Jézus idejében a tanitás képmutató irástudók kezében volt,kik emberi tanitásokkal pótolták az isteni igazságot,melyet nem vettek komolyan.A gyermek megtagadhatta apja iránt való kötelességét,ha a papoknak áldozatot fizetett.Ilyen pásztorok alatt az igazságnak el kellett kallódnia s helyét az érdek,a felszines csalás foglalta el.Jézusnak bele kellett ebbe a hálóba bonyolódnia s az megfogta,halálra juttatta Öt.Ma sincs különben;sőt sok tekintetben még gonoszabb az emberiség állapota.Az emberi történelem hőseiként olyan hóditókat ünnepelnek,akik hatalomvágyuknak bármikor készek voltak akár népeket is feláldozni s a háboru tüzét felgyujtani.Nemzetek és néposztályok a rideg önzés alapján állanak egymással szemben és egyáltalán nem tartják már szükségesnek elrejteni,hogy a másik kárán akarnak meggazdagodni.A szeretet isteni rendje,a kölcsönös segités kötelessége szétrombolva s azok az a képmutatás emlé-

kestet már rá,mely ezt a kölcsönös segitséget azért hazudja,hogy leple alatti a gyanutlanokat,vagy a rabigába vertekat nyugodtan ki tudja fosztani.A tudomány hazuggá lett:a teremtő dicsőségét azok oltik magukra,akik az Isten csodáinak egy kis részét felfedezik s azt saját elméjük dicsőretére magukra aggatják.Az egyházak a tagadás és esztelen tévelygés melegágyaivá lettek.Papképző iskolák tanári székéről a Biblia megbizhatatlanságát tanitják elkoptatott régi hazugságok kiszinezésével,miközben folyton hátrálniok kell régiségtani felfedezések,ásatások tényei előtt.A társadalom tolvajoknak sokrétü szövetkezetével van átszőve s az államhatalom irányitó helyein e szövetkezések megbizottai ülnek.Undoritó bünök elkövetői az őket üldöző rendőri hatalommal szemben előkelő helyekről védelmet találnak.A sikkasztásért elitélt előkelő államhivatalnokot a biróság tárgyaló termében a tanuul beidézett miniszterelnök pajtásokodó megszólitással tünteti ki.Annak,aki a hamisság,csalás hazudozás és kiméletlen rablások,eröszakoskodások e dzsungelében az isteni világrend követelését hirdeti,tehetetlenül kell látnia,hogy a gonoszság hazug hálói az igazság bajnokait ma is elfogják és előbb a társadalom képmutató megvetésének tárgyaivá teszik,azután az életet teszik neki lehetetlenné.

Láttuk már,hogy Jézus nem volt lázadó;a Hozzá intézett kérdésre azt a feleletet adta,hogy a császárnak épen ugy meg kell adni a magáét,mint Istennek azt,ami Istené.Nem volt hajlandó két testvér örökösödési vitájába beleszólni s"osztóvá"lenni a földi vagyonban.A földi kincset úgy tekintette,mint amitől az embernek könnyen meg kell válnia.Láttuk,hogy emberi indittásra a királyságot elfogadni nem akarta.Minden alkalommal,amikor megtagadta,hogy valamely emberi önzés szolgálatába beálljon,s annak az isteni szentesitést megadja, ellenségévé tette azokat,akiknek érdekeit kellett volna képviselnie.Bizonyos hogy sokan kiáltottak"Feszitsd meg"-et,akik korábban Hallelujáit kiáltottak volna,ha erre nekik módot ád.Jézus-nem a királyi méltóságot utasitotta viszsza,hanem annak egy bizonyos emberi csoport érdekeivel való összekapcsolását.Jézus az Atya intését várta:"Még nem jött el az én órám".Mert,az Ő királysága"felülről való".S az Atya időpontját nem ösmeri földi ember,még a földön járó s emberré váló Fiu sem,csak a mennyei Atya!Ezzel a földi,emberi érdekkörbe való nem-azonosulással tette ellenségeivé a-nép vezéreit.Jézus nem illeszkedett bele a rendbe,amelyet az emberek igyekeztek megnatározni. Ő egy magosabb,isteni rendnek hirdetője volt!"Elérkezett hozzátok az Isten Királysága!"De az a hirdetett uj rend idegen volt az emberektől,nem igérte a földi viszonyok gyors megjavulását,enni s innivalót,pénzt,jóletet,gazdagságot s azért az emberek nem találtak rajta semmi kivánatosat.Jézus nem lett tartósan népszerü,mert nem azt hirdette,amire az emberek vágytak.Ezért megunták,csalódtak Benne,lassanként elmaradtak Tőle s ugy kirekesztették magukközül,hogy az Urnak bujdosnia s rejtőznie kellett leselkedő ellenségei elől. Galileában és Pereában,ahol Heródes uralkodott a "fennálló rend"az volt,hogy a király testvére feleségével éljen parázna életet s az udvar nagyjait az elhagyott férj leánya parázna táncokkal gyönyörködtesse.Ez ellen a"rend"ellen már emerító János felszólalt s tiltakozásáért előbb börtönt ült,azután fejét veszitette.János halála után Heródes lelkiismerete megmozdult s mivel Jézus nagyon emlékeztette őt a megölt prófétára,sokat foglalkozott a személyével.Szerette volna ha az Ur elmegy országából s nem zavarja lelkiismeretét;udvaroncai tehát igyekeztek Jézust Heródes haragjával elijeszteni.De Jézus nem ijedt meg a gyilkostól.Istenbe vetett hit bátorságával izente:" Mondjátok meg annak a rókának",hogy tovább fogom végezni a rám bizott feladatot./Lk.13,31,32/.Mikor aztán-később a kiváncsi Heródesnek nem volt hajlandó kiváncsiságát kielégiteni,Heródes gyülölettel küldte el magától.Sem Heródesnek,sem később Pilátusnak,sem a főpapoknak,sem az irástudóknak,sem az előkelőknek,sem a csőcseléknek a kegyét nem igyekezett hizelgéssel megszerezni,hanem mindig azt mondotta mindenkinek,amire épen szüksége volt az illetőnek.Tanitotta az isteni rendet,melyhez meg kell térnie hatalmasnak és szegénynek,fejedelemnek és alattvalónak s ezt az isteni rendet oly méltósággal képviselte,amilyennel csak egy király rendelkezhetik.Nem lázitott és nem lázadt;de lénye,viselkedése,beszéde tiltakozás volt az ellen,amit az

emberek a világ rendjének tartották.Nem volt használható abban a világban s mivel minden igaz volt,amit mondott,az emberek nyugtalanokká lettek,annak ellenére,hogy semmivel nem fenyegette őket,kivéve Istennek haragját.Hogy az emberek lelkiismerete megnyugodjék;hogy nyugodtan vétkezhessenek tovább s folytathassák az Isten elleni lázadást,azért meg kellett halnia! Ha nyomdokaiban akarunk járni,nekünk is az isteni rend hirdetőivé kell válnunk s ezt az isteni rendet az Írásból megismernünk;annak gyakorlásával magunkat azzá eggyé tennünk.Bennünket is alkalmatlanoknak fognak az emberek nyilvánitani arra,hogy ezt a világot épitsük.Szavaink,tetteink,nyugtalanitani fogják őket s hogy a nyugtalanságtól megszabaduljanak,igyekezni fognak bennünket elüldözni közelükből.Bár senkit nem lázitunk,bár polgári és egyházi kötelességeinknek megfelelünk,mégis lázadóknak fognak bennünket nyilvánitani,mert lelkiismeretüket lázitjuk s azon lesznek,hogy eltünjünk ebből a világból.

Miért gyülöli a világ a jézusi lelkületet?

Lelkület alatt a lélek általános irányzatát,törekvésvilágát kell értenünk, mely abból rakódik le,amit az ember tudatos lelke,a szív az évek,évtizedek folyamán itélt,határozott,tehát az ember jellemét s a jellemtől állandóan keltett indulatokat,az indulatokat és emlékeket kisérő érzelmeket,a kedélyt. Mondanom sem kell,hogy Jézus lelkületének általános iránya a szeretet volt s az maradt ma is,mikor a dicsőség trónján ül és kormányoz;az volt az örökkévalóság végtelen távola óta,mert mikor Isten örök szeretete utat keresett magának a világba,különböző tulajdonságokat öltött magára,melyek azt a célt szolgálták,hogy a pásztor visszanyerje elveszett juhát,a seprős asszony elgurult drachmáját,a váró apa elveszett fiát.Mivel a Bárányt tüske tépte,a szeretet harcos szeretetté változott;mivel a drachmát por fedte el,a szeretet ből megszenteló,visszahozó igazságosság lett;mivel a fiu igen mélyre esett, a szeretet alantjáró alázatossággá változott.Ezért a Fiu,mikor a világra jött, kardot,liliomot és vándorbotot hozott magával a világra.Kard,liliom és vándorbot alkotják a jézusi lelkületet.Ezt a lelkületet a világ gyülöli.
Ez a világ nem ismeri saját állapotát,helyzetét;nem tudja,honnan jött és hova megy.A világ álmodik,gonosz,hazug álmot.Azt képzeli,hogy nagyobb,mint a Teremtő,sőt nincs is Teremtő,ő a teremtés koronája.A világ azt álmodja,hogy magának köszönheti,hogy a fejlődés lajtorjáján olyan magasra hágott fel s meg van győződve,hogy még magasabbra fog hágni.Azt álmodja a világ,hogy körülötte is minden jobb és szebb lesz;hogy ő javitja meg a világot s hogy a világ mindig inkább a békeség birodalma lesz.Közben mindig több vér folyik,mindig több Ábel kiáltás hangzik az ég felé és mindig alljasabb lesz az,aki Ábel után itt marad a világon,a Kainok nemzedéke.A világ álmát zavarja az ítélet kardja a szentség lilioma,és az otthontalanság vándorbotja.A világ álmodni akar megtévesztő,hazug,csaló álmokat.
Akik a Bárány nyomdokain elindulnak,kardot,liliomot és vándorbotot kell,hogy vigyenek magukkal az utra.Ez azt jelenti,hogy aki a Bárány nyomdokain elindul annak három dologgal kell leszámolnia:1.hogy a Bárány követéséért meg fogja támadni a világ s kiveti magából;2.hogy e világ semmi szennyes dolgában részt nem vesz és annak tisztátalan örömeihez jó képet nem vág,nemhogy résztvenne bennük.3.hogy e világban otthont nem keres magának,hanem folyton a mennyei haza felé vándoruton menő zarándoknak gondolja magát.Ezt a három vonását a jézusi lelkületnek állandóan szem előtt tartja s azok következményeit állandóan vállalja.Értékelő itéleteinél,követendő elhatározásainál állandóan ettől a lelkülettől vezetteti magát,mert csak ezeken a nyomokon mehet Jézus nyomán.
Hogy a világ Jézust gyülölte,ugy fogja gyülölni azt is,aki Jézus lelkületét hordozza magában.Ezzel a gyülölettel és annak minden következményeivel le kell számo,nia annak,aki Jézus nyomdokain akar haladni;ennek a gyülöletnek az elviselését vállalnia kell s ha vállalja,akkor ez a gyülölet nem is marad ki, sőt nem ép oly pontosan eléri azt,aki Jézus lelkületét hordozza magában,mint elérte az Urat.
A Jézus lelkületét hordozók és a világ között az összeütközésnek azért bizonyosan be kell következnie,mert a világ pontosan az ellenkezőjét lelkületet

hordozza magában,mint amely lelkülettel Jézus ebben a világban járt.1.A világ békét akar,nem háborut;de háborut müvel,nem békét.A világnak a békesség azért kell,hogy nyugodtan és háboritatlanul élhessen olyan életet,mely Isten iránt ellenséges és önzése miatt mások ellen törő,tehát mindenkivel szemben ellenséges.A világ örök békével a száján örök háborut készit.Jézus lelkületét hordozó emberek állandó harci készséggel szivükben az igazságtalanság ellen állandóan épitik az igazi békességet,melynek alapja, fenntartója az igazságosság.2.A világ állandó itélkezésével és góggel szivében állandóan megalkuszik a szennyel,az aljassággal,a ledérséggel.Az a kiváncsiság,amellyel a másik balléptét lesi,a benne levő aljasság kielégülése a másik vétkének tárgyalásában.Jézus lelkületének hordozója ezt a kiváncsiságot kivetette magából és csak a liliom fehérségét akarja látni, nem a sátáni világ vörös indulatait.A vörös a tisztátalan indulat pusztitó tüzének a szine,a fehér a folttalan tisztaság nyugalmáé.3.A világnak nincs reménysége s akármily végzetteljes is számára ez az élet,mivel a jövő életben reménysége nincs és a jelen élet megmaradása egyetlen reménysége,azért ragaszkodik ehhez a világhoz,ehhez a korszakhoz.Jézus követője tudja,hogy ez a világ nem nyujt neki megértést és igy otthont sem;azért előre néz arra,amit Mestere megigért s várja vissza a földre az igazságosan itélő Jézust,aki az igaz békességet hozza.Világ fia és Jézus követője két szembenálló világ,meggyőződés és életirány;a kettő nem keveredhetik, egymást soha meg nem értheti s igy a kettő közt csak örök harc lehetséges. Ezért gyülöli a világ Jézus lelkületét nemcsak Jézusban,hanem mindazokban, akik ezt a lelkületet megszerették és annak követését életük elvévé,lelkük irányzatává tették.

Jézus nyomdokain járni annyi,mint e világban keresni azokat a szenvedéseket önmegtagadásokat,lemondásokat,melyek Jézusnak a keresztfát hozták el s ezekbe a felismert véres nyomokba betenni a lábunkat.